

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Honore, Dignis Vel Indignis, Jvste Vel Inivste, Deo
Semper Jvstissimo, Dato, Negato, Violato**

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 2. Quæ Mariam Victoriam, ad opera misericordiæ exercenda, meditatio incitârit? Et quæ opera ægrotis præstiterit?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48689)

cietatis nostræ, qui & confessarius illius fuit, *Ferdinandus Meltio* dictus, cuius librum Archiepiscopus Genuensis, mirabilium Sanctæ illius feminae gestorum conscius approbavit: placuitque is ita, & tantos passim fructus tulit, ut non ita pridem in linguam Germanicam fuerit translatus, Colonia impressus, & Serenissimæ Annæ Catharinæ Constantiæ Neoburgicæ Ducissæ dedicatus. Fuit illa Maria Victoria non tantum novæ Religionis institutrix, sed etiam eum Ordinem condidit, in quo absolutissima humanæ perfectionis imago reluceret. Sanctitatem huius feminae Deus grandibus miraculis claram fecit; sed ad sanctitatem, illam, per vias varias, rectas tamen duxit.

§. II.

Qua Mariam Victoriam, ad opera misericordie exercenda, meditatio incitavit? Et qua opera agrotis prestiterit?

Primum cum esset ab ineunte ætate incitata, ad Deo, in religioso Ordine, serviendum, inscia Angelo Stratæ nobili iuveni est à parentibus desponsa, cum adhuc 17. annorum puella esset; cui proinde magis parentum, quam sua voluntate, nupsit. Quid ibi sanctè egerit, aut aduersi sit passa, longum

gum

Matth.
23. 41.

gum esset enarrare. Neq; quidquam dicam eorum, quæ postea sacrarum mulierum antistita, in cœnobio, vel mirabiliter, vel laudabiliter egit. Vidua facta, & conjugatas, & viduas docuit, & omnis generis homines, qua via ad cælum sit tendendum. Non enim fatis habuit, non vagari per domos, non ferere discordias in vrbe, non otari, aut subducere se à consortio virorum; sed illud se cum seriò perpendit, quod Christus viuorū ac mortuorum futurus iudex, ad pios impiosque dicturus, & in æterni præmij, aut perpetuæ damnationis causam allaturus, à paucissimis rectè perpenditur. Dicturus est autem *his qui à sinistris erunt*; quid? considerate diligenter, & obstupescite: *Discedite à me, maledicti, in ignem aeternum, qui paratus est diabolo & Angelis eius.* Terribile est: sed non tam hoc obstupesco (cùm peccatoris malitia æternam pœnam planè mereatur) quàm id quod sequitur; quodq; paucissimi expendunt. Nam cur ait se dicturum: *Discedite à me, maledicti, in ignem aeternum?* si diceret, quia in Deum non creditis; quia de misericordia mea desperastis; quia nomen meum negastis, quia diabolo homagium præstitistis; quia idola coluistis; quia

quia nomen meum blasphemastis ; quia idem vobis fuit sacer , quod profanus dies ; quia homicidia , adulteria , furta perpetrastis ; quia falsa testimonia dedistis ; quia incubilibus & impudicitijs fuistis ; quia superbi , ebriosi , iniuriosi fuistis ; si , inquam talia diceret , non mirarer , *quoniam qui talia* Gal. 5. 21. *agunt , utique regnum Dei non consequentur.* Nunc verò audite , quas causas damnationis allegaturum se protestetur ; audite , & obstupescite , & videte an non has ipsas causas in vobis inueniatis : cùm enim formulam illam indicasset : *Discedite à me , maledicti , in ignem aeternum ;* causas has subnectit : *Esuriui enim , & non dedistis mihi manducare : sitiui , & non dedistis mihi potum : hospes eram , & non collegistis me : nudus , & non operuistis me : infirmus , & in carcere , & non visitastis me.* Quo pacto autem hæc fieri possint , explicat , dicens : *quam diu non fecistis vni de minoribus his , nec mihi fecistis.* Propter hæc se , ait , maledictos in ignem aeternum esse missurum : quòd si autem non omittantur , ob eadem præstita benedictos in aeternam vitam atque regnum recepturum. *Non increpat , quia in eum non crediderunt ,* ait S. Augustinus , *sed quia bona opera non fecerunt ;* *ne sibi*

S. August.
lib. de fi-
de & ope-
ribus c. 15.

ne sibi scilicet quisquam de fide, qua sine operibus mortua est, promittat aeternam vitam. Nec tantum medicis, aut parochis infirmos negligentibus, sed omnibus hoc dicit. Quid ergo, pro dolor, fiet delicatis, magnatibus, & mundo immerfis, qui erubescerent, si infirmum, aut in carcere positum visitare cogerentur; si pauperem hospitio exciperent, &c. Benedicti ad Dei tribunal, per Angelos, videbunt cibos, potum, vestes, quas pauperibus dederunt, & ipsos hospitio exceptos, infirmos, captos, recreatos, exhiberi. Quid exhibebunt homines mundani? in vulgo eminentes? Si nihil exhibebunt, habent sententiam: *Omnis arbor, quae non facit fructum bonum, excidetur, & in ignem mittetur.* Non opus est, ut malum fructum gignat; sufficit, si non facit fructum bonum, iam igne digna est. Quid ergo isti afferent? ea, quibus aetatem omnem triuerunt: crumenas, arcas, saccos auro plenos; vestes & pallia pretiosa; cheles, testudines, citharas; chartas luforias, astragalos, fritillos; canes venaticos, aquaticos; gladios & pugiones, cantharos, pocula & dolia. Feminae autem torques, annulos, stibium, chirotheculas, capillos volantes, collaria noui generis, specula, catellos

Matth. 3.
10.

tellos Melitenses, & omnis generis vanitates. *Amen dico vobis, nescio vos, dicet; non enim hæc signa, sed spinas, flagella, clavos, cruces, charitatem exercendam, suis reliquit.* Matth.
25. 12.

Hæc talia cum perpenderet Maria Victoria, marito libera amorem iam omnem in Deum & proximum, ob Deum diligendum impendit: eleemosynis dedita, cibum, potum, vestes, pecunias pauperibus suppeditavit; præcipuè tamen in ægrotos fuit admodum misericors, cumque ipsa esset viribus debilitatis, tamen ubique occasionem quaesivit, qua ægrotis alijs posset succurrere. Et obrulit ei occasionem Deus. Nam domi illi filium & matrem ægrotos dedit; præter sociam *Petronillam du Passage*, præter aliàs postea, in cœnobio, quæ eius patientiam & charitatem mirificè exercuerunt. Et filium quidem, toto quinquennio ægrotantem: quo defuncto vehementer doluit, non quòd *Angelum*, ob innocentiam, æstimatum, sed quòd charitatis erga eum exercendæ ansam amisit. Quod diligenter expendant patres, vel matres familiarum, qui illicò fiunt impatientes, quando vxor, aut maritus, vel filius aut filia, & maximè quando ser-

do seruus, aut ancilla vel ad tres dies ægro-
 rant. Nec enim iam hebdomades, sed dies,
 sed horas, sed omnes sumptus in pharmaco-
 polio factos, omnes interea labores negle-
 ctos numerant. Stulte, nescis tuum lucrum.
 Negligitur quidem labor, sed interea dat ti-
 bi Deus occasionem cælum lucrandi. Nam
 quod ægroto coniugi, vxori, filio, seruo fa-
 cis, ipsi Christo facis; dicturo olim, *infirmus*
eram, & visitasti me. Hoc intuentes benedi-
 cti, nulli sumptui, nulli labori parcunt,
 quando miseris est succurrendum; immò
 gaudent, sicut agricola messe; sicut opifex
 labore oblato. In anthologia Græci dicunt,
 medicum tristari, quando nemo ægrotat,
 gaudere morbis inualescentibus; non quòd
 alijs optet esse malè, sed quia, nemine ægro-
 tante, nihil potest lucrari. Ita Sancti, vt
 quondam audiant, *Venite benedicti, quia in-*
firmus eram, & visitastis me; optant se ha-
 bere occasionem lucri spiritualis.

Quare Maria Victoria non contenta
 opitulari & seruire ægrotis, quos domi ha-
 bebat, excurrit in alias quoque domos, vbi
 morbis afflictos iacere audiebat. Et quia
 passim audiebat, *agrotorum consolatrix &*
mater, etiam ad ægrotos accersebatur. Im-
 mò &

mò & vltro etiam veniebat, cum non accer-
feretur. Apud quos multa sanè diuinitus &
prodigosè patrabat, inter quæ est istud
stupendum, quod Ferdinandus Meltio lib.
1. c. 5. vitæ illius, narrat.

Accidit aliquando, vt intelligeret, mu-
lierem quamdã de corporis & mentis sani-
tate desperatam, vtrique morti vicinam
decumbere. Aduolauit ergo, & inuenit
spectaculum prorsus miserandũ. Quarta
iam die durauerat desperationis extremæ,
& gestu insanientis scena; & circumstantiũ
comploratio; & vt fit, variæ de ea hominum
coniecturæ. Et alij quidem dicebant, eam
de mentis exijisse potestate; alij autem non
dubitabant, ab intemperijs illam & consci-
entiæ stimulis Furijsque exagitari. Itaque
palàm iactabant, illam quidem sæpe, sed vti-
que numquam rectè candideque peccata
confessam, odia, ac libidines suas Confes-
sario cælauisse, vt casta & sancta habere-
tur; proinde illi iustè contingere, vt iam in
extremis vti non posset remedio sacramen-
torum, quibus in vita abusa, pro diuina
gratia atque amore, iram meruisset. Itaq;
mirum non esse, si spem iam nullam habeat,
desperare eam vtiq; assueuisse, quæ diuina

seriò non tractauisset. Auxit hæc iudicia, vehementer tam diuturna insanix duratio; quartus enim iam dies erat, vt dixi, cum iam nulla vel corpori medicina, vel animæ exhortatio profuisset. Siue sacerdotes, siue amici, siue sociæ aliquid pium in aures clamauiissent, semper visa est indignari. Vultis plus audire? Dicam plus, sed, ne vos offendat licentia peccatorum, moneo, vt cogitetis, omnia in Deo esse infinita atque imensa; adeoq; etiam in illo infinitam esse patientiam & bonitatem, qua, cum in terris esset, ille ipse Christus, qui, vt cæcum sa-

Ioan. 9. 6. naret, *fecit lutum ex spato*, pro gratiarum
Marc. 15. actione, omnem ignominiam retulit. *Et per-*
19. *cutiebant caput eius arundine, & conspuebant eum*, ait Marcus. Hanc igitur patientiam, etiam in hac muliere ostendit; quæ, vt ad spem erigeretur, omnibus modis est excitata. Inter cetera, exhibebatur miseræ, misericordiæ fons Christus Seruator in cruce appensus; sed auersabatur illa Seruatorem, quem neque oculis quidem benignis intueri sustinebat; nam, quasi noctua lucis impatiens, à sole vultum auertebat. Iubebant illam, in ea effigie, Saluatorem suum saltem osculo venerari; sed os illa oculosque per-

tinaci-

tinaciter claudebat. Quin, ut hinc patientiam Numinis, inde malitiam hominis clarissimè cognoscamus, quod dictu, audituq; horrendum est, in Sacrosanctam Christi crucifixi effigiem, cum ingenti circumstantium atque attonitis animis impietatem istam detestantium scandalo, millies, milliesque phlegmata foedissima expuebat. Denique nutu gestuque omni indicabat, se extremè odisse illum, qui extrema pro illa passus, ut eam sanguine suo, ex inferni faucibus liberaret.

Inter omnes, qui tam diro spectaculo adfuerunt, nemo magis sacrilegam hanc desperationem abominatus est, quàm Maria Victoria; quæ quantò Christum ardentius amavit, tantò graviùs doluit, hominem sanguine illius redemptum, baptismo ablutum & consecratum, vultum illum conspuere, in quem desiderant Angeli prospicere. Itaque altum ingemiscens in se descendit, cogitans, an non & ipsa sæpe eundem despiceret? qui in pauperibus & miseris utriusque despuitur: immò an non, in illa ipsa desperata femina, Christi sanguine redempta, peccare posset, si de ea desperaret, eamque, sine ope, relinqueret. Nimirum,

quò quisque magis credit & agnoscit diuinæ misericordiæ infinitatem, eò magis de ea sperat, & de nullo etiam maximo peccatore desperat. Itaq; charitatis, & diuinæ potentiaæ memor ad lectum propiùs accedens, verbis, precibusq; cœpit iacentem ærumnosæ mulieris animum excitare, inducere, que in spem cogitationemque meliorem. Mirum dictu, quò propiùs Victoria ad furentem adiit, eò recessit insania longius. Vnà autem illam solantibus verbis, & Deum precantibus votis adiuit. Per vices nunc ad cælum, nunc ad ægram conuersa: vt æstuantis animi procellas cælesti pariter atque humana ope tranquillaret. Videte, quid possit præsentia hominum piorum! vt, lumine admoto, tenebræ fugantur; eoq; subducto, rursus illico adsunt, ita Victoria viciniorante, ægra quieuit; cessante autem ab oratione cœpit denuò inquieta esse, atq; in diras & execrationes erumpens rursus, vt antè, furere. Quod vbi animaduertentur mostissimi insanientis parentes, Victoriam etiam atq; etiam rogauerunt, ne à filia sua discederet, sed eam, velut olim David cithara Saulem, ita ipsa precibus placatam retineret. Facile fuit id impetrare ab illa, cuius viscera

viscera miseratione, suapte sponte, tangebantur. Siquidem memor illius: *Nos debemus alterutrum diligere*, grauissimè dolebat, feminam cum præsentissimo æternæ damnationis periculo tantopere iactari. Mansit igitur ibi, & crescente misericordia, crescebat etiam ardor pro ea Deum rogandi. Neq; sane ab oratione ampliùs destitit, donec vidit agrotam menti restitutam, & à turbelis intemperijsq; illis quiescentem.

§. III.

Impiè agere visa, quàm piè egerit?

Retracta hîc, ô bone Lector, cogitationes, quas huc vsque, in perlegenda hac historia, admisisti, & disce, non ante tempus *indicare Amemus iustitiam*, ait S. Augustinus, *tract. 90. & iniustitiam detestemur, &c. ut cum de ipsis in Ioan. rebus quod appetendum est, appetimus, quod deuitandum est, deuitamus, ignoscatur nobis; quod de occultis hominum aliquando, immò assiduè, non vera sentimus. Hoc ad humanam tentationem pertinere arbitror, sine qua duci ista non potest vita: ita ut Apostolus diceret: Tentatio vos non apprehendat, nisi humana. Quid enim tam humanum, quàm non posse aspicere cor humanum, & idè non eius latebras perscrutari, sed plerumque aliud, quàm ibi agitur, suspicari?*

1. Cor. 4.
S. August.
tract. 90.

1. Cor. 10.

X 3 Quam-